

Water, Wonen en Natuur

Verkiezingsprogramma 2023– 2026

www.waterwonenennatuur.nl

De groene waterschapspartij met ❤ voor wonen

Korte eindversie, 25 oktober 2022

Waar staat Water, Wonen en Natuur voor?

Water, Wonen en Natuur staat voor een klimaatbestendig, gezond en betaalbaar waterbeheer dichtbij.

Wij willen met water een aantrekkelijk woonmilieu, een rijke natuur en een duurzame leefomgeving creëren. Wij hechten belang aan natuur, cultuur, landschap, en recreatie, zowel in landelijk als in stedelijk gebied. Dit waarborgt een gezonde leefomgeving voor ons allen, niet alleen nu, maar ook in de toekomst.

Water, Wonen en Natuur denkt **toekomstgericht**. Het is van levensbelang voor ons en voor de generaties na ons dat we streven naar een veilige en klimaatbestendige toekomst, dat we duurzaam omgaan met onze natuurlijke bronnen, dat we zorgen voor schoon en ecologisch gezond water en voor herstel van de biodiversiteit. Water is niet alleen een economisch goed, maar ook de levensbron voor alle leven. In onze afwegingen kijken we veel verder dan de bestuursperiode van vier jaar.

Water, Wonen en Natuur wil een **evenwichtige en rechtvaardige kostenverdeling** tussen inwoners, (agrarische) bedrijven en natuurterreinbeheerders. Maatregelen die ten goede komen aan grote watergebruikers moeten door hen betaald worden volgens het principe “**de gebruiker betaalt**”. Vervuilers dienen te worden belast volgens het basisprincipe “**de vervuiler betaalt**”. Voor mensen die de belasting niet kunnen opbrengen is kwijtschelding van toepassing.

Voor Water, Wonen en Natuur is het werk van het waterschap niet te vangen in links of rechts denken, of stedelijk of plattelands denken. Wij staan voor een **integrale en inclusieve afweging** van de belangen. Het waterschap dient midden in de samenleving te staan. De inwoners dienen betrokken te zijn bij het waterbeheer door heldere voorlichting, communicatie, educatie en participatie in gebiedsprocessen.

Water, Wonen en Natuur benadrukt de **belangen van de bewoners in de bebouwde omgeving en de natuur**. De burgers betalen het meest en daar moet goed rekening mee worden gehouden en het moet voor hen betaalbaar blijven. De natuur krijgt van ons een stem. Wij voelen ons verwant met en werken samen met woningcorporaties binnen Flevoland en met natuur-en milieuorganisaties zoals Natuurmonumenten, de Natuur en Milieufederatie Flevoland, IVN Flevoland en het Flevo-Landschap. We komen op voor de belangen van de hengelsportverenigingen.

Water, Wonen en Natuur bestaat sinds 2005 en is sindsdien de grootste fractie in de Algemene Vergadering (AV) van het Waterschap Zuiderzeeland. WWN is gelieerd aan Water Natuurlijk, de landelijke groene waterschapspartij met hart voor blauw, die in alle andere waterschappen aan de verkiezingen deelneemt. Met name GroenLinks, PvdA en D66 herkennen zich in ons programma en voelen zich vertegenwoordigd door en steunen Water, Wonen en Natuur.

Resultaten in de afgelopen jaren

- Sterk gemaakt voor een klimaatbestendig Flevoland en een energieneutraal Waterschap in 2025 met als resultaten onder meer een energieneutraal Waterschapshuis, zonnepanelen bij zuiveringsinstallatie, participatie in Windpark Hanze en zuiveringsslib inzetten voor energieopwekking.
- Sterk ingezet op verbetering waterkwaliteit, met als resultaat de nota "Zicht op Waterkwaliteit", waarin afspraken staan over betere monitoring en aanpak van de verontreinigingen.
- De versnelde aanleg van duurzame oevers in 40% van de vaarten en tochten om de waterkwaliteit en biodiversiteit te verbeteren, en tevens het waterbergend vermogen te vergroten.
- Meer en aparte aandacht naar het waterbeheer in het stedelijk gebied en de communicatie daarover met de gemeenten en bewoners.
- De agenda biodiversiteit met doelstellingen en maatregelen voor de biodiversiteit bij de watergangen, dijklichamen en andere terreinen van het waterschap.
- het belang van de terugwinning van grondstoffen is geagendeerd en omarmt om zo in 2035 een circulair waterschap te zijn.
- Het voortouw van ons lid van het Dagelijks Bestuur Jo Caris voor het veilig stellen van een duurzame en betaalbare slibverwerking voor de komende jaren.
- Bij investeringen niet alleen de kosten en de opbrengsten afwegen, maar ook de energiedoelen van het waterschap, de gevolgen voor de klimaatvoetafdruk van het waterschap en de maatschappelijke voorbeeldfunctie meewegen.
- Bij herziening van de tarieven voorkomen dat de kostenstijgingen in sterke mate bij de huiseigenaren en huurders terecht komen.

Grote en urgente opgaven

We staan voor grote en urgente opgaven Flevoland. De belangrijkste zijn:

- **Klimaatverandering**
Ingrijpende maatregelen zijn nodig, omdat we zien dat de verandering steeds sneller blijkt te gaan dan we dachten en grote consequenties kunnen hebben voor onze leefomgeving door zeespiegelstijging, hevige regenval en droogte. Een snelle energietransitie is een must. Tegelijkertijd moeten we onze dijken, het waterbeheer en onze leefomgeving aanpassen aan de toekomstige ontwikkelingen.
- **Wateroverlast**
In recente jaren zien we steeds meer clusterbuien die zeer lokaal en in korte tijd zorgen voor veel water en wateroverlast. Het is niet te voorspellen waar deze buien vallen. Dit vraagt om aanvullende mogelijkheden om het water (tijdelijk) lokaal te bergen.
- **Droogte**
De kans op langdurige extreme droogte neemt toe. Daardoor kan het grondwaterpeil dalen, kwel van zoutwater toenemen, de natuur schade ondervinden en de kwaliteit van het oppervlaktewater slechter worden. Meer blauwalg en een te hoge watertemperatuur kan leiden tot vissterfte en botulisme en beperkt de

zwemmogelijkheden. Hoe beperken we het watergebruik en hoe verdelen we het water over stad en platteland bij waterschaarste in droge perioden?

- **Schoon water**
In de afgelopen decennia zijn er forse vorderingen gemaakt om ons water schoner te krijgen. Maar helaas is er nog steeds sprake van te hoge gehalten van meststoffen en bestrijdingsmiddelen in ons water. We zijn ons ervan bewust dat er tegelijkertijd ook veel andere stoffen zoals medicijnresten en microplastics in het water voorkomen wat om een oplossing vraagt.
- **Biodiversiteit**
De afname van de biodiversiteit is in veel studies aangetoond en baart onze grote zorgen. Herstel en versterking van de biodiversiteit is absoluut noodzakelijk.
- **Woningbouwopgave**
Flevoland heeft een zeer grote woningbouwopgave voor de komende jaren (tot 2030 al ca 40.000 woningen erbij). De vraag is relevant waar je wel of juist niet verantwoord kunt bouwen en onder welke voorwaarden. En waar de toenemende behoefte aan water gerelateerde recreatieve voorzieningen invulling kunnen krijgen.
- **Bodemdaling**
Bodemdaling is een ernstig probleem in Flevoland, zowel op delen van het platteland als in sommige delen van steden en dorpen. We kunnen niet ongelimiteerd steeds doorgaan met verlaging van het grondwaterpeil waardoor de bodem nog verder daalt en veel CO₂ vrijkomt (via de afbraak van veen). De ruimtelijke ordening en de gebruiksfuncties moeten worden afgestemd op het toekomstige waterbeheer.
- **Duurzaam gebruik van grondstoffen**
Grondstoffen worden schaarser. Denk aan zeldzame metalen en hout, fosfaat of olie. Daarnaast kost het delven van grondstoffen, zonder ze te hergebruiken, heel veel energie en leidt dat tot milieuschade en afvalbergen. We moeten grondstoffen besparen en schaarse grondstoffen hergebruiken.
- **Betaalbaar waterbeheer**
De kosten voor het waterbeheer nemen toe door de grote opgaven waarvoor het waterschap in de komende jaren staat. Tegelijkertijd zien we een toenemende armoede en dat het voor steeds grotere groepen burgers moeilijk wordt de rekening te betalen. De uitdaging ligt in de evenwichtige en rechtvaardige kostenverdeling tussen inwoners, (agrarische) bedrijven en natuurterreinbeheerders en consequente toepassing van de principes dat “de gebruiker betaalt ”en “de vervuiler betaalt”.

Onze speerpunten

Water, Wonen en Natuur staat voor een klimaatbestendig, gezond en betaalbaar waterbeheer dichtbij. Wij geven daar inhoud aan via de volgende speerpunten.

Water: elke druppel telt!

- Schoon water is een levensvoorwaarde
- Bronaanpak voorop
- De zuivering van afvalwater staat voor uitdagingen: schoner en circulair
- Anticiperen op wateroverlast
- Minder water verbruiken en water vasthouden

Wonen: veiligheid en water is om van te genieten!

- Veiligheid voorop: dijken op orde
- Wonen in een waterrijke, groene omgeving
- Water is om van te genieten
- Multifunctionele dijken
- Zwemmen moet kunnen in open water
- Vispassages en visparels

Natuur als oplossing!

- Natuurlijke aanpak gevolgen klimaatverandering
- Herstel en versterk de biodiversiteit
- Natuurvriendelijke oevers
- Landbouw en natuur beter op elkaar afstemmen

Betaalbaar en samen met anderen!

- Evenwichtige kostenverdeling
- Kwijtschelding
- Vervuiler/gebruiker betaalt
- Het waterschap is er voor iedereen
- Educatie en voorlichting
- Energieneutraal en circulair waterschap

Volledige verkiezingsprogramma

Voor wie meer wil weten over onze standpunten is de volledige versie van het verkiezingsprogramma beschikbaar op de website.

Alle genoemde speerpunten en een groot aantal andere standpunten worden nader toegelicht in een vijftal hoofdstukken, te weten:

- Water
- Wonen
- Natuur
- Een betaalbaar waterschap
- Het waterschap midden in de samenleving